

Iz občinske seje

Spremembe v občinski upravi in v obč. odboru. Borza dela bo gradila lastno poslopje. Ustanovitev meroizkusnega urada.

Pretekli petek, dne 29. septembra ob 8. uri zvečer se je v občinski posvetovalnici vršila 20 redna seja kranjskega občinskega odbora. Zanimivo je, da je bil topot v primeri z drugimi sejami tudi auditorij dobro zaseden. Na dnevnem redu je bila namreč tudi točka, ki se je tikala davčne olajšave posestnikov novih hiš. Zato se je prav lepo število hišnih posestnikov in celo nekaj posestnic udeležilo občinske seje, tako da niso imeli kam sedeti. Ne vemo, ali so se hišni posestniki zbrali radi za zanimanja za občinske zadeve, ali pa so s svojo prisotnostjo hoteli manifestirati za svoje zahteve. Tudi občinski odbor je bil z večino navzoč.

Naznanila predsedstva.

Potem ko je župan g. Cesenj otvoril sejo, je najprej poročal o stanju blagajne za mesec maj, junij julij in avgust. Sedemnajst posestnikov s Huj in Planine je zaprosilo občino, naj jim napravi vodovod. Uprava je o tej stvari sklepala že meseca maja. Vendar je na napravo vodovoda letos nemogoča, ker ta izdatek ni v letošnjem proračunu, pa tudi cevi ne bi mogli tako hitro dobaviti.

Terenska sekcija za gradnjo državne ceste skozi Kranj je sporočila, da odpade na občino kot prispevek k stroškom za razširitev savskega mostu znesek din 150.951,18. Naprave za razsvetljavo na mostu bodo pa veljale din 8.000.—.

Pred 19 dnevi se je vršil komisijski ogled za napravo ceste mimo Božičeve tovarne k tamkajšnjim hišam. Medtem ko so se drugi prizadeti posestniki ogleda udeležili, glavnega, to je Remica iz Radovljice ni bilo. Prej je bilo govora, da bo treba odstopiti le 2 m sveta, sedaj pa gre za 6 m. Zato se bo Remica še enkrat pozvalo, da pride in poda svoje mnenje. Medtem ko so drugi posestniki zahtevali, da se jim svet plača po din 20.— za kv. meter, je pa Remic predlagal, naj občina odstopi del zemljišča pri mostu na Mali Rup. Zanimiva je zahteva Okršlarja, čez katerega zemljišče, oziroma dvorišče bi šla nova pot. Za 50 kv. metrov je zahteval din 10.000.—, ponudilo se mu je din 1.500.—, torej din 30 za kv. meter. Naprava ceste pa je zelo potrebna, ker hiše tamkaj nimajo nobenega pravega izhoda, ter bo prej ali slej treba to zadevo rešiti.

Skupno s terensko sekcijo se je vršil komisijski ogled za izboljšanje ceste pred Majdičovo hišo. Velik del sveta pred mlinom se bo porabil za cesto. Ob tej priliki se je sklenilo, da se izravna tudi del ceste pred hišno stavbo. Preračunalo se je, da bo delo veljalo din 16.000.— h kateremu znesku bi občina prispevala din 6.000.—, ostalo pa Majdičevi. S to izravnavo ceste pred Majdičovo hišo in mlinom se bo dosegla direktna zveza Stare ceste do savskega mostu. Podaljšanje Stare ceste je že prej nameravala občina napraviti.

Pritožbe opozicije.

Na zadnji občinski seji je občinski odbor sklepal o prodaji Prevole g. dekanu Škerben. Proti temu sklepu je opozicija vložila pritožbo na okrajno glavarstvo, ki pa je bila zavrnjena kot neutemeljena. Med tem pa se je tudi g. dekan premislil glede nakupa Prevole. Osem občinskih odbornikov in 24 kranjskih meščanov je vložilo pritožbo, v kateri je predlagalo ustavitev gradnje kopališča. (O teh pritožbah je naš list že izčrpnoro poročal sproti.) Okrajno glavarstvo pa je poslalo pritožbo v rešitev občinskemu odboru. Ta je vložil ugovor na okrajno glavarstvo. Če glavarstvo ugovora ne bo rešilo, se bo poslal naprej na banovino. Rešitev še ni prispela.

Nadalje je več občinskih odbornikov poslalo g. županu vlogo, v kateri sprašujejo zakaj že več mesecev ni bilo nobene občinske seje. Župan g. Cesenj je odločno zavrnil tako insinuacijo na svoje delo. Pojasnil je, da se je sklicuje po potrebi. Zakon predpisuje vsaj 4 seje v letu. Če hočemo zakonu zadostiti, potem je bilo letos že dovolj občinskih sej. G. župan je dejal, da bi ga ta prošnja in vne-ma občinskih odbornikov veselila, če ne bi imel vtisa, da tiči zajec v drugem grmu. Seje sklicuje, kadar je pripravljen material. Pritožniki so nadalje v svoji vlogi spraševali, zakaj se ničesar ne ukrene glede preskrbe prebivalstva z rezervno hrano in glede protipoliške zaščite. G. župan je pojasnil, da deluje na občini poseben referat za zaščito prebivalstva, za kar je v polni meri preskrbljeno, tako da Kranj prednjači drugim mestom. Podvzete so vse potrebne mere. Glede zaklonišč k uredbi še niso izšli vsi pravilniki.

Kako je z ostavko g. Košnika Ivana.

V drugi točki dnevnega reda se je sklepalo o odobritvi odstopa prvega člana uprave g. Košnika. V zgoraj navedeni pritožbi so podpisniki vpraševali, kako je z ostavko g. Košnika in zakaj še ni določen namestnik. G. župan Cesenj je pripomnil, da se mu zdi zelo čudno, ker dotični gospodje ničesar ne vedo o ostavki g. Košnika, s katerim so vedno skupaj in v zvezi. Direktor g. Košnik je res podal ostavko, župan pa je dobil njegovo pismo tik pred prejšnjo občinsko sejo. Nato je g. župan prečital pismo g. direktorja, ki je podal ostavko na svoje mesto v občinski upravi radi zdravstvenih ozirov in je občinski odbor ostavko tudi odobril. G. župan je dejal, da mu je zelo žal, ker je odšel iz občinskega odbora g. Košnik, ki je mnogo žrtvoval za dobrobit občine. Bil je mož, s katerim se je dalo debatirati in delati. Končno se je g. župan javno zahvalil g. Košniku za njegovo delo, njemu samemu pa se bo zahvalil v imenu občine.

Z odstopom g. Košnika je nastalo vprašanje, kdo bo njegov naslednik v občinski upravi. Po vrstnem redu bi moral biti direktor tekstilne šole g. ing. dr. Kočvar, ki pa ne more vr-

šiti te funkcije, ker je državni uradnik. Zato pride v upravo obč. odbornik Krč Franc, v občinski odbor pa mesto njega po vrstnem redu Rogelj Ivan s Primskovega. Ko je župan g. Cesenj konstatiral to spremembo, je član uprave g. dr. Megušar pripomnil, da mora to spremembo potrditi še okrajno glavarstvo, kot je bil tudi enak slučaj pri g. dr. Šilarju. To pripombo g. dr. Megušarja je razumeti v tem smislu, da šele po tej odobritvi s strani glavarstva, odnosno banovine more župan povabiti Krča kot novega člana uprave, k sejam uprave. Nekateri občinski odborniki na občinski seji pa so to pripombo g. dr. Megušarja razumeli tako, kot da je g. dr. Megušar proti temu, da pride Krč v upravo. Tudi dopisnik „Slov. Naroda“ je najbrže pripombo razumel napačno, če je ni nalašč presukal na drugo stran, ko je v svojem poročilu dejal, da se je g. dr. Megušar razburil. Če se je kdo razburil, potem so bili to Krčevi pristaši. Kdor ima dobra ušesa, je pa lahko ugotovil, da se ni nihče razburjal. Pojasnila dajati ima pa pravico vsak odbornik.

Meroizkusna taksa.

V Kranju je bil svoj čas, ko je živel pokojni g. Cof, lepo urejen meroizkusni urad, ki pa sedaj deluje le ob določenih dnevih. Potreba in zahteva vseh občin kranjskega in radovljanskega okraja pa je, da se ta urad obnovi, kot je bil. Država je lani odgovorila, da ni budžetne možnosti, zato upamo, da bo letos. Prejšnjo aparaturo se mora poiskati, ali pa nadomestiti z drugo. Sedaj je zelo nerodno, ker morajo ljudje tehtnice prevažati iz kraja v kraj. Občina bo prisiljena nositi najemnino, sicer bo treba hoditi na meroizkusni urad v Ljubljano. Znašala bo din 4.800.—. Treba bo imeti eno ali dve služni moči, skrbeti za kurjavo in razsvetljavo, kar bo veljalo din 8.000.—. Dohodkov občina od urada ne bo imela nobenih. Končno je občinski odbor sprejel sklep, da se bo pobirala meroizkusna taksa din 5.— od hektolitra za vse občine brez razlike.

Povečanje davčnega okoliša.

Sledila je četrta točka dnevnega reda, radi katere so prišli na sejo tudi hišni posestniki. Društvo novih hišnih posestnikov je namreč poslalo občinskemu odboru v pretres prošnjo, naj bi se davčni okoliš mesta Kranja razširil tudi na okoliške. Kranju priključene vasi, ker bi lastniki novih zgradb bili potem deležni istih olajšav. Župan g. Cesenj je povdaril, da bi bil efekt tega dejanja ta, da bi bili eni prizadeti, drugi pa ničesar pridobili. Kmetje bi potem morali plačevati zgradarino, hišni posestniki pa ne bi dosegli skoro nobene oprostitve, ker že večini poteče 10 letni rok kot podlaga za oprostitev. Kranj ima pri novih stavbah zato 20 let davčne olajšave, ker je bil priglavljen za klimatski kraj. Zato ni drugega izhoda, kot da hišni posestniki napravijo na občino prošnjo, da se tudi dotične vasi proglase s posebno uredbo za klimatske kraje. S to ugotovitvijo je bila točka rešena in hišni posestniki so zapustili sejo.

Dijaška kuhinja.

Občinski odbor je nato odobril obračun Dijaške kuhinje za l. 1938-39. Dohodkov je bilo din 73.389.—, izdatkov pa din 92.679.—, pri-

manjkilaj znaša din din 19.290.—. Premoženje znaša din 29.837.—, po odbitku primanjkljaja pa znaša čisto premoženje din 10.599,18, ki je naloženo v hranilnih knjižnicah. „Petrov skladi“ znaša din 359.617,12. Kuhinjo je obiskovalo 27 gimnazijcev in 35 tekstilcev. Odbor je odobril primanjkljaj. Na predlog rav. g. Korbarja so se imenovali kot zastopniki občine v odbor „Dijaške kuhinje“ došednji trije člani gg. dr. Megušar, Gorjanc in Colnar.

Ustanovitev turističnega odbora.

Krajevni občinski turistični odbor je svoj čas že obstojal, potem pa so se funkcije prenesele na tujsko-prometno društvo. Banska uprava pa pravi, da tujsko-prometno društvo ne more ustreči vsem pogojem in da ima tak občinski turistični odbor širše kompetence. Sklenilo se je, da bodo ta turistični odbor tvorili oni člani občinskega odbora, ki so v tujsko-prometnem društvu zastopniki občine.

Borza dela zahteva zemljišče.

Ekspozitura javne borze dela v Kranju namerava graditi lastno zgradbo in ima v ta namen pripravljenega že din 500.000.— denarja. Sedaj pa zahteva od občine, da ji odstopi 1000 kv. metrov sveta. Borza bo vršila posle za vso Gorenjsko. Občina je iz tega vzroka skušala dobiti zemljišče nekje pri kolodvoru in je stopila v pogajanja z Dolencem iz Skofje Loke, ki ima pri kolodvoru lesno skladišče. Ker so nekateri odborniki predlagali, naj se skuša dobiti zemljišče v bližini Zdravstvenega doma, se je zadeva odložila na prihodnjo sejo.

Poročilo tržnega in policijskega odseka.

Za odsek je poročal g. Slavec. O novem tržnem redu odsek še ni mogel sklepati, ker še ni mogel preučiti vseh po inženjerju napravljenih načrtov.

Poročilo gradbenega odbora.

Prošnja za parcelacijo Pučnikovega zemljišča se je odobrila. Dovolj se parcelacija Šiferjevega zemljišča ob poti na Runo, ne dovolj pa se zidava. Dovolj se parcelacija Kozinove parcele v Črtičah poleg ceste glasom parcelacijo načrta. Zebretu Janezu se dovolj prestavitev steze na zgornji rob parcele, da bo prosta njegova parcela.

Snimanje za parcelacijo.

Zakon predvideva čisto novo situacijsko mapo. Za Kranj je že napravljena, za priključene vasi pa še ne. Zato se mora občina odločiti, da napravi novo mapo, zlasti za Primskovo in Klanc, določiti se morajo ulice in lišne številke. Celotno mapo ne bo mogoče napraviti, ker ni načrta. Katastralni urad ne more vsega napraviti, zato bo treba to delo razpisati. Zato se je že vložil predlog na finančno direkcijo in katastrsko upravo. Državni geometer zahteva din 600.— od hektara, civilni pa bo napravil to delo za din 300.—. Izmeriti bo treba Primskovo, Klanc in Kranj do glavne ceste in sicer bo površina znašala kakih 120 hektarjev, tako da bo vse delo stalo okrog din 50.000.— do 56.000.—. Če se bo še trianguliralo, se bo ta znesek še zvišal. Zato se je občinski odbor v principu odločil, da se snamejo najnujnejše potrebne kraji. Primskovo in Klanc. Napraviti bo tudi treba napisne in promčne table. Vsi posestniki bodo morali svoje meje zakoličiti.

Joža Herfort:

I.

Globoko pod nami je ležala karavljia, kjer so nam prijazni graničarji postregli s črno kavo, vzpenjali smo se višje in višje, v kraljestvo — gamsov. Bili smo že tik meje, ko me je potegnil lovec v zaklon in mi z nemo, a dovolj zgovorno kretnjo pokazal v čeri — gamsa. Njegovo sokolje oko ga je opazilo takoj, jaz z dobrim daljnogledom komaj. Kmalu je zelenica, s nizkim, krivim rušjem oživela. Gamsi so se pomikali nižje na pašo. Urno sva imela z Nacom narejen načrt, urno narejenega, a kaj počasi sva ga izvajala. Strmo v breg, tik meje, gorska palica, daljnogled, puška, vse mi je bilo odveč — pa naju potrebno. Prsti so grabili za mogočni sleč, sem in tja za redko ruše in krivince mecesne. Tiho sva prilezla na rob, sonce se je uprl v strmi breg z zlatimi, lepoto nosečimi žarki, a za vso lepoto sem bil slep, le pot mi je curkoma lil s čela, v prsih pa mi je divje razbijalo srce.

„Gospod, s tega roba ne vidiva več! Na tretjega morava iti!“

— „Dobro, Nace! Le malo duškajva!“

Poševno na strmino, za krivim macesnom, s

težavo — tiho na sosednji greben — liki dva mačka, da liki dve zveri.

„Gospod, sedaj pa le naboje v puško, znabiti, da bo treba urno narediti!“ Tiho sem izvršil povelje. Sedel sem na robu grebena, tako, da sem ga okobalil. Komaj sem sedel, že je na sosednjem robu zaživžgal gams in na tretjem robu tudi. Par skokov in — mir, oni čudoviti gorski mir, vse okoli mene je bilo mrtvo, le srce je burno bilo. Nace je zlezal na rob, da dejal bi na nos grebena in robato vprašal gamse:

„Če pa ste?“ Hip na to meni: „Gamsi na desni!“

Kot neko vršanje v zraku, topot nog in trop gamsov mi je bila na pol streljaja! Srce mi je skočilo v vrat, srebrna puškina muha je plesala po hrbitih gamsov, star gams je za hip obstal na skali, na njem je bojdja obsedela, rezek ostel pok, skala nad gamsom se je pokadila, par skokov še, še par rumeno rjavih teles in nato mir. Odmev strela se je še ječe lovil po rebreh in stenah, pa tiho zamrl v samotnih grapah in melch, meni v grlu, glavi in prsih pa je kovalo, kovalo...

Umiril sem se. Obir se je lesketal v večernih žarkih, vsa ona obširna pobočja in one lepe gore onkraj meje so se kopale v soncu, jaz pa sem bil že globoko v senci.

Z Nacom sva se pomaknila počasi na naslednji greben. Pred nama so se zableščale v sončnem zlatu pečine in melišča Jezerskega Grintovca, globoko v dolini v senci je stal tovariš lovec, onkraj, nad njim pa stala gorela v večernem zlatu Kočna in Grintovec.

Svečan mir, planinski mir. Tudi srce se je že umirilo, tako počasi se je umirjalo, kot je ginevala luč dneva, luč sonca. V dolini sem bil že povsem miren, brez najmanjše utrujenosti in tudi gore so se zavijale v plašč mraka, zginil je poslednji sončni soj.

V nemi tišini je počivala okoli mene vsa na-

rava, na jasnem nebu so se porajali milijoni zvezd in planine so dobile čudovito nežen soj, soj zvezd.

II.

Na zaraščenem grebenu Komatevce. Levo in daleč onkraj prostrane doline, sončna pobočja mladih nasadov, desno pred menoj strme čeri, porastle z redkim macesnovjem. Vrhovi žare v večernem zlatu, med temnim lesom se zdaj, zdaj prikrade zlat žarek in se poigra po mahovitih preprogah, ki so razkošno razprostirte po tleh. Visoko v steni se je v hipu pokazal gams. Daljnogled mi pričara krasen prizor tik pred očmi. Koza z mladičem. Oba popolnoma zaupljivo skačeta nizdol, prav kot bi dobro vedela, da se jima ni bati za življenje. Kdo, le kdo bi mogel uničiti idilo gorskega sveta?

Nad menoj v mogočnem macesnu so čebljale sinčke, zdaj, zdaj se je katera malo pokregala, pa kmalu čebljaje odletela dalje. Spet vse tiho, lep, božanski mir! Onkraj roba, globoko nekje se je oglasila pesem mogočne, košate ljubezni. Hrepeneče je zvenela v večerni mir — jelen je rukal. Onkraj Bukavca se mu je oglašil drugi. Tekmeč? Morda. Sicer pa tam za žico pašuje orjaški jelen in le njemu pripada prvenstvena pravica, če ne prostovoljno si jo izvojuje s silo.

Med sanjarenjem in pesmijo mogočnega ljubezni so se mi spet pokazali gamsi. Ona koza z mladičem se je vrnila nazaj, za njo še par mlajših kozlov in star, močan gams. Nekam vroče mi je postalo. Skušal sem pomeriti dobro, pa visoko v čerih je bil trop in kroglja je udarila par pedit pod gamsa. Druga je bila višja, skril se je liki maček in mi zginil za rob. Gamsi so tekli za rob, oprezno obšli strme čeri in spet je zavladal mir. Sonce me je našlo na mravljišču ležečega in me ščegetalo z žarki, kot kak poreden otrok. Še veter je zaspal v vrhah in sinice so odletele v globel, vse je bilo tiho in vdal sem se sanjarenju.

Iz naših krajev

V Lajhu bodo gradili nov most

Veljal bo okrog 700.000 din ter bo lepo in praktično zgrajen.

Sedanji leseni most na banovinski cesti Kranj — Smlednik je nujno potreben, da se odstrani in nadomesti z novim odgovarjajočim železobetonskim mostom. Vzdrževanje sedanjega mostu je cestno upravo veljalo lepe denarje, ne gleda na to, da leseni most ni bil v stanu vršiti v pogledu prometa tiste funkcije, kot jo mora vršiti betonski most. Se posebej oviro za promet sta predstavljala nerodna in nepregledna ovinka na obeh straneh mostu.

Že od leta 1934 se vodi akcija za napravo novega mostu v Lajhu, ki naj bo železobetonski in kot tak stalen ter ne bo potreboval popravil. Do uresničitve tega načrta pa je prišlo šele letos, v zadnjem času, ker so morali biti prej zgrajeni in zamenjani leseni mostovi na Jezerski cesti, ki so bili še bolj potrebni obnovitve.

Kakšen bo novi most?

Načrte za novi most v Lajhu je napravila banska uprava v Ljubljani. Most bo železobetonski in bo razpetina preko Kokre merila 32 m. Z gradbo mostu je v zvezi tudi preložitve ceste, da se odstrani oba ovinka in bo cesta pridobila na preglednosti. Tako na desni, to je na kranjski strani, še bolj pa na levi, strani Kokre, na parceli Farovške Loke, bo trasa novega mostu pomaknjena proti jugu in bo na levi strani na zemljišču Farovške Loke potreben visok nasip, ki bo zaprl sedanji dohod na Loko.

Železobetonski most bo zgrajen v tročlenem loku radi nesolidnosti terena. Na zunanji strani bo ves obložen s kamnom. Na mostu samem bosta na obeh straneh po dva stebra, ki služila za napravo razsvetljave. Širina mostišča bo znašala 6 metrov, na vsaki strani cestišča pa bo hodnik za pešce širok 1,50 metra, tako da bo skupna širina mostu 9 m. Radi izravnave celotnega profila mostu bo niveleta na desni strani višja od sedanje za 18 cm, na levi strani pa skoro za 1 m. Cestišče bo tlakovano z drobnimi granitnimi kockami, oba hodnika pa bosta asfaltirana. V mostu samem je predviden prostor za razne vodovodne in druge napeljave. Ograja bo železna.

Most bo poživil vso tamkajšnje okolice.

V estetskem oziru bo novi most mnogo pripomogel k lepšavi in poživitvi tamkajšnje sedaj zelo zanemarjene in zapuščene okolice. Lep pogled nanj bo zlasti z novega lesenega mostu. Vendar pa most s svojo arhitektonsko lepoto kljub temu ne bo prišel v tej dolini do tistega izraza in učinku, kot če bi se nahajal kje v ravnini na bolj vidnem mestu.

Pomen novega mostu.

Sedanji leseni most je dopuščal maksimalno obtežbo do 5 ton. Novi most bo prenesel tovo-

re do 20 ton. Ker je cesta Kranj — Smlednik v gospodarskem oziru zelo važna in radi svoje paralelne lege z državno cesto isto nekako razremenjuje, obenem pa veže številne kraje in vasi na levem bregu Save, se bo v bodoče promet po tej cesti še bolj poživil, zlasti če upoštevamo, da se v Čirčičah gradi velika nova mlekarina in mlekarška šola, ki bo imela veliko prometa.

Priprave za pričetek dela.

Na pobudo cestnega odbora v Kranju se je letos pristopilo k intenzivnemu delu in pripravi za gradnjo novega mostu. Cestni odbor je že v proračunskem letu 1950-41 predvidel svojo tangento, ki odpade nanj za gradnjo mostu. Ker pa banovina še nima določenih sredstev v ta namen, se danes ne more še reči če se bo z gradnjo pričelo že letos. Dne 27. julija se je vršila na licu mesta komisija razprava na podlagi generalnega načrta za vodopadne in odškodninske zahteve, ki pridejo v poštev pri gradnji mostu in se je z vsemi interesi dosegel sporazum, v obliki zamenjave zemljišč, ali pa plačila odškodnine. Gradbeno vodstvo bo tudi skrbelo za vse dovoze na parcele, ki se nahajajo pri mostu. Nova tekstilna tovarna "Teza" bo po dograditvi mostu in končni ureditvi vse okolice mnogo pridobila.

Stroški in njih razdelitev.

Po generalnem načrtu bo novi most veljal okrog 700.000.— din. K temu znesku prispeva polovico okrajni cestni odbor, ki ima to vsoto v letošnjem proračunu že predvideno, drugo polovico pa nosi banovina. Nekaj bo morala prispevati tudi kranjska občina za napravo hodnikov. Čeprav banovina trenutno še nima na njo odpadajočega zneska pripravljena, vendar se vseeno obstoja možnost, da se bo z gradnjo pričelo še letošnjo jesen, čeprav se je stvar nekoliko zavlekla in da bo mogoče fundamente še letos betonirati. Kar se tiče ureditve prometa ob priliki gradnje novega mostu, bo prometu služil še vedno stari, obstoječi most, ker se bo zovi most nahajal čisto na drugem prostoru in samo na kranjski strani pride nekoliko na prostor sedanjega mostu.

Novi most pa ne bo samo velika pridobitev za banovinsko cesto Kranj — Smlednik, ampak tudi za mesto samo, saj leži v neposrednem območju starega dela mesta, obenem pa veže Kranj s Čirčičami, ki sedaj spadajo pod Kranj. Omeniti je treba, da se onstran Kokre na nekdanji Farovski loki nahaja velika tekstilna tovarna "Inteks" in nedavno ustanovljena domača tekstilna zadruga "Teza". Tako bo most velika pridobitev v lokalnem in splošnem prometu, za cestni odbor pa bo rešena s tem zopet velika in težka naloga.

na in kranjskogorskega g. kaplana, kjer ga je pričakoval dosednji g. župnik ter g. župan Pintbah Josip z občinskimi odbori.

Pod cerkvijo, kjer se je vršil glavni sprejem, ga je pričakovalo zastopstvo raznih društev, šolska mladina ter ostalo občinstvo. Izmed navzočih društev ga je prvi pozdravil v imenu Fantovskega odseka g. Kajžar Franc ml. v kroju, za gasilce g. Osvold Josip, dalje g. Juvan Janez. Tudi Dekliški krožek ni izostal in ga je v njegovem imenu pozdravila gđ. Juvan Anica.

Po končanih pozdravih se je razvil v cerkev sprejeto, kjer je podelil novi g. župnik svoj prvi blagoslov.

Novemu g. župniku želimo mnogo vrsto let najprijetnejše bivanje med nami v upanju, da mu Bog pomaga vršiti njegov težki poklic!

TEDENSKE NOVICE

KRANJ

Novo vodstvo hotela "Jelen". Kot so naši čitatelji že iz oglasa v prejšnji številki "Gorenjca" lahko razbrali, je vodstvo hotela "Jelen" prevzel nov najemnik. S 15. septembrom sta po odhodu prejšnjega najemnika prevzela hotel "Jelen" Pehar Karel in Alojzija, bivša dolgoletna najemnika hotela "Evropa" na Bledu. Upamo, da bosta nova najemnika vodila naš renomirani hotel v popolno zadovoljstvo vseh domačih in tujih gostov in naših kmetov, ki imajo vsak ponedeljek živahne kupčije na Jelenovem dvorišču. Lepi prostori bodo pozimi pripravljeni in privlačni za razne društvene sestanke in prireditve ter večje družbe. Zlasti je to dolžnost naših ljudi in organizacij. Hotel "Jelen" pod novim vodstvom toplo priporočamo.

Dr. PANCÉ PAVEL

do preklica ne ordinira!

V počastitev spomina blagopokojne gospe Vide Ilijeve je daroval veletrgovec g. Srečko Vidmar Vincencijevi družbi v Kranju znesek din 200.—. Iskrena hvala!

Namesto venca na grob pokojne gđ. Katinke Jugović sta darovala po din 100.— Vincencijevi družji zdravnik g. dr. Bežič J. in ga. Jospina Pappo poselstnica v Kranju. Iskrena hvala.

Pooblaščen civilni geometer Petročnik Ivo javlja, da uraduje vsak ponedeljek dopoldne začnši 16 t. m. v svrhu parcelacije, nujnih delitev, ugotovitev spornih meja itd. v restavraciji hotela "Jelen".

Sestanek ZDZ. V nedeljo 8. oktobra se bo vršil ob 9. uri dopoldan v pisarniških prostorih hotela "Jelen" sestanek Zveze združenih delavcev v Kranju. Na sestanku bosta govorila dr. Jože Herfort in zastopnik centrale iz Ljubljane. Vabimo vse katoliške delavce in delavke, da se udeležijo sestanka. Udeležba za članstvo obvezna.

Hranite pečke od sliv in drugega sadja. Pečke koščastega sadja služijo za izdelovanje oglja, s katerim se polnijo cedilca, filtri za plinske maske. Zato opozarja občina vse potrošnike sliv in koščastega sadja, da hranijo pečke za prodajo. Pečke se morajo oprati, posušiti na zraku in do prodaje hraniti na suhem prostoru. Zato pečk ne vrzite vstran, ampak jih zbirajte in hranite za prodajo.

Koncerti v kavarni "Evropa". V zimskih večerih, ko si zaželimo nekoliko razvedrila, bodo prav zelo dobrodošli koncertni večeri, katere bo priredil letos agilni najemnik kavarne "Evropa" g. Točaj. Koncert v kavarni bo vsako sredo, soboto in nedeljo zvečer. Igral bo "Odeon" jazz iz Ljubljane. Zamišl g. Točaja prav toplo pozdravljamo, saj so že lani obiskovalci elegantne in moderno urejene kavarne "Evropa" izražali željo, naj bi se vršili koncerti. Tako bo letos v kavarni "Evropi" vsestransko preskrbljeno za razvedrilo gostov. Berite tudi današnji oglas!

Esperantski tečaj. Esperantsko društvo v Kranju, bo v letošnji sezoni ponovno priredilo tečaj esperantskega jezika.

Vsi, ki se želite naučiti mednarodnega jezika, in spoznati njegovo vrednost, se takoj prijavite za tečaj, ki se bo pričel v torek, dne 10. t. m. ob polni 8. uri zvečer v drž. gimnaziji. Isto tam bo v nedeljo, dne 8. oktobra ob 10. uri dopoldan širši sestanek s predavanjem, ter vpisovanje tečajnikov.

Dela na savskem mostu. Priznati se mora, da dela na savskem mostu, ki so se pričela v poletju, prav dobro napredujejo. Medtem ko sta oba hodnika že napravljena z ograjo vred ter je treba površino hodnikov še asfaltirati, pa tudi že popravljajo cestišče samo. Zgornjo polovico cestišča so že skoraj dovršili. Prejšnji nasip pod kockami so odkopali, norem so pa betonirali precej debelo plast. Na to betonsko podlago so sedaj položili kocke in sicer že po vsej dolžini mostu do Delavskega doma. Ko bo ta polovica cestišča dovršena in

sposobna za promet, bodo na enak način popravili še spodnjo polovico mostu. Tako se sedaj že približno lahko vidi, kakšen bo savski most, ko bo popravljen, oziroma razširjen. Cestišče bo precej širše, zlasti udobna pa bosta oba hodnika.

Poizkušeni vlom v rožnensko cerkev. Bližnjo okolico rožnenske cerkve je nocoj ponoči razburil hrup, ki je nastal radi poizkušene vlom v cerkev. Vlomilec je od sosednje hiše prinesel lestvo in skušal vdreti v cerkev skozi okno za oltarjem, ravno nasproti Rusove hiše. Odstrani! je že mrežo in razbil šipo. Ta ropot je slišala Rusova služkinja in s trkanjem vlomilca odgnala. Nato je v pritličju poklicala več fantov, ki tam stanujejo. Ti so odšli na lov za vlomilec in v resnici prijeli nekega moškega, katerega so odgnali na policijo. Dozvednega vlomilca so na policiji zaslislali, vendar dosedaj še ni priznal dejanja ter zanika, da bi bil on vlomilec. Tudi če bi se vlomilec posrečilo priti v cerkev, ne bi ničesar našel, ker monštrance in kelihov podružnica nima, v puščicah pa je le malo denarja. Pa tudi so sedaj vse cerkvene puščice opremljene z alarmnimi aparati, ki s pokom opozorijo okolico, da je v cerkvi tat.

SMARTIN PRI KRANJU

"Dekliški krožek v Smartnem" sporoča, da se vrši v ponedeljek 9. oktobra občni zbor ob 8. uri zvečer v pevski sobi Smartinskega doma.

Obvezen za vse članice.

PREDOSIJE

Sestanek JRZ in MJRZ. V torek zvečer se je vršil skupni sestanek JRZ in MJRZ za občino Predosije v dvorani Prosvetnega doma. Sestanka se je udeležilo veliko število mož in fantov. Politično poročilo je podal tovarnar g. Jožko Zabret iz Britofa. Razložil je notranje-politični položaj s posebnim ozirom na hrvatski sporazum, kar so navzoči z odobravanjem poslušali. Nato je poročal tudi o zunanje-političnem položaju. Občinsko politiko in njeno gospodarstvo, zlasti glede bodoče gradnje vodovoda v Predosijah in na Suhi je obravnaval g. Avsenik. V imenu mladine je govoril predsednik okrajne MJRZ za kranjski okraj Murnik Ciril iz Kranja. V svojem govoru je razložil stališče mladine do našega voditelja, države in seveda tudi do sporazuma. Na sestanku je bilo izrečeno popolno zaupanje politiki, ki jo vodi naš voditelj dr. Korošec.

NAKLO

Sestanek JRZ in MJRZ za občino Naklo. V torek, dne 10. oktobra t. l. se bo vršil ob 8. uri zvečer v prostorih stare ljudske šole v Naklem skupni sestanek JRZ in MJRZ. O političnem položaju bo poročal g. Gregor Slavko urednik "Gorenjca". V imenu mladine pa bo govoril predsednik okrajne MJRZ za kranjski okraj Murnik Ciril iz Kranja. Vabimo vse pristaše naše stranke, da se v čim večjem številu udeležijo tega sestanka.

KRIŽE

Novi šolski upravitelj. V ponedeljek 2. t. m. je nastopil službo šolskega upravitelja g. Lampič Alojzij. Želimo, da se bo g. upravitelj kmalu udomačil v naši sredi in kličemu njemu kakor njegovi družini: Dobrodošlico!

Občni zbor F. O. Križe. V soboto 7. t. m. ob 8. uri zvečer se vrši v dvorani "Kriškega doma" redni letni občni zbor FO z običajnim dnevnim redom. Udeležba za člane strogo obvezna. Vabljeni pa so vsi, ki se zanimajo za razvoj FO in za telovadbo.

Smrtna nesreča. Ko se je v ponedeljek 2. t. m. ob 19.15 uri vračal iz službe železniški uslužbenec Ankele Franc iz Pristave štev. 13, uslužen v žel. delavnici v Ljubljani, ga je na križišču proti Pristavi povozil vlak in ga razmesaril tako, da je ponesrečenec obležal mrtev v mlaki krvi. Domneva se, da se je nesreča pripetila vsled tega, ker je bil poškodovani slaboviden in naglušen. Misleč si da prihaja avto, se je izognil na desni rob ob železnici, a prišel je vlak in je nesrečneža pograbila lokomotiva in ga vlekla pred seboj kakih 20 metrov, nakar ga je stisnila med tračnice, kjer je obležal in kjer ga je našla tudi njegova žena. Na mesto nesreče je prišla dobre 2 uri po obvestilu sodna komisija iz Trčiča, ki je oddaljen 5 km od kraja nesreče. Ankele Franc zapuščena žena in že dorasla hčer. Pokojniku, ki je bil zelo vesele narave, naj bo lahka zemlja, a večni naj mu bo milosten plačnik. Preostalo naše grobojnice sožalje.

ŠKOFJA LOKA

Ali sta "Tujsko-prometno društvo" in "Trgovski gremij" svetovno nazorno opredeljeni organizaciji? To bi si namreč dovolili vprašati gospodo, ki dovoljuje, da se okoli Trgovskega gremija in razglasna deska Tujsko-prometnega društva uporabljata za natiace, za katere čisto gotovo nista bila nikoli namenjena — namreč za reklamne plakate društva, ki zlasti s Tujsko-prometnim društvom nima ni-

Slovesen sprejem novega župnika v Ratečah

Planica, 4. oktobra 1959.

Že 45 let je preteklo, odkar je tukajšnja fara sprejela dosedanjega župnika g. Lavtjarja Josipa. Dolga doba — a prišel je čas, ko si je tudi on zaželel zasluženega počitka. Z ganljivimi besedami se je predzadnji nedeljo poslovil od rateških faranov, ki so s solznimi očmi sprejeli poslednje besede svojega dušnega pastirja.

V četrtek, dne 28. septembra pa smo na zelo slovesen način sprejeli novega župnika v osebi g. Kristjana Cudermana. Že dva dni smo se pripravljali na ta izreden dogodek. Neumorna dekleta so nabrale cvetja, s katerimi so okrasile cerkev. Može pa so postavili mlaje in tako dali zgled mlajšim fantom, ki so se odtujili tej tradicionalni navadi.

G. Cuderman se je pripeljal s popoldanskim vlakom in spremstvu radovljiškega g. deka-

na in kranjskogorskega g. kaplana, kjer ga je pričakoval dosednji g. župnik ter g. župan Pintbah Josip z občinskimi odbori.

Pod cerkvijo, kjer se je vršil glavni sprejem, ga je pričakovalo zastopstvo raznih društev, šolska mladina ter ostalo občinstvo. Izmed navzočih društev ga je prvi pozdravil v imenu Fantovskega odseka g. Kajžar Franc ml. v kroju, za gasilce g. Osvold Josip, dalje g. Juvan Janez. Tudi Dekliški krožek ni izostal in ga je v njegovem imenu pozdravila gđ. Juvan Anica.

Po končanih pozdravih se je razvil v cerkev sprejeto, kjer je podelil novi g. župnik svoj prvi blagoslov.

Novemu g. župniku želimo mnogo vrsto let najprijetnejše bivanje med nami v upanju, da mu Bog pomaga vršiti njegov težki poklic!

Zadnja pot prof. Franceta Koširja

Zalostno so odmevali zvonomi po lepih škofjeloških gričih, ko so prejšnjo nedeljo sprejeli k zadnjemu počitku nadarjenega akademskega slikarja in priljubljenega profesorja Koširja Franceta mnogi njegovi tovariši, znanci in bivši učenci. Ko je ležal pokojni slikar na mrtvaškem odru, so hodile velike množice, posebej Ločanov, da se zadnjikrat poslovijo od svojega pokojnega rojaka. Na zadnji poti ga je spremljala skoro vsa Loka z županom, banovino je zastopal svetnik prof. Planina, profesorski zbor iz kranjske gimnazije z ravnateljem prof. Korbarjem, ravnatelj tujske gimnazije prof. Alič in prof. Šifer, tovariši iz Škofje Loke, bivši poslanci Dolenc, ravnatelj dr. Demšar, prof. Kolar, prof. Solar, prof.

Blaznik, stanovski tovariši prof. Šantel, Mirko Šubic, Miha Maleš, Gorše, Kambič, Globočnik in okoli 150 dijakov in dijakinj iz kranjske gimnazije. Pogrebne obrede je vodil župnik g. Podbevšek ob asistenci gvardijana p. Otupa Kocjana, dr. Fajdige in kaplana Vovka. Ob odprtem grobu se je poslovil v imenu kranjske gimnazije ravnatelj Korbar, v imenu društva likovnih umetnikov Mirko Šubic, v imenu kluba "Lade" prof. Šantel, v imenu profesorkega društva prof. Miklavčič, v imenu loškega muzejskega društva in Ločanov sploh dr. Tine Debeljak. Pevski zbor kranjske gimnazije je zapel tudi žalostinko in slovo svojemu priljubljenemu profesorju. Ljubil je svoj domači kraj, zato naj mu bo lahka domača zemlja.

VSE ZA ŠOLO

ljudsko, meščansko, srednjo itd. ter vse pisarniške potrebščine in devotionalije dobite najlepše in najceneje v podružnici

YUGOSLOVANSKE KNJIGARNE

V KRANJU (Majdičeva hiša - sodnija)

Istotam podružnica "Slovenca", kjer lahko oddaste vsa naročila in oglašate ter plačate naročnino za "Slovenca", "Slov. dom", "Domoljuba" in "Bogoljuba".

česar skupnega. Upamo, da se to ne bo več ponavljalo, če ne bomo primorani prositi občino kot lastnico hiše, da poseže vmes in da zlasti Tujsko prometnemu društvu pove, da kakšen namen je dovolila nabiti njegovo razglasno desko na svojo hišo.

ESPERANTO

Esperantisti pozor! Z današnje številko smo pričeli z nadaljevanjem esperantskega tečaja, ki je v našem listu izhajal spomladi in smo bili radi tehničnih zaprek prisiljeni tečaj prekiniti. Ker je med gorenskimi esperantisti za tečaj vladalo precejšnje zanimanje, smo se odločili za nadaljevanje.

Na nadaljevanje tečaja opozarjamo sedaj esperantiste iz Kranja in Gorenjske, prosimo pa jih obenem, da tudi oni propagirajo naš list med svojimi tovariši.

Uredništvo.

XI.

— ism — : je priponka, ki znači teorijo, sistem, nauk tako:

socialismo = socializem, materialismo = materijalizem, katolicismo = katolicizem.

— ing — : je priponka, ki znači vótel predmet, v katerega se lahko kaj dene, četudi samo deloma, tako:

kandelo = sveca : kandelingo = svečnik

plumo = pero : plumingo = peresnik

glavo = meč : glavingo = mečeva nožnica

— estr — : je priponka, ki znači predstojnik:

urbo = mesto : urbestro = župan

lernejo = šola : lernejesto = upravitelj šole

— ind — : je priponka, ki znači biti česa vreden, tako:

aminda = vreden ljubezni

kredo = vera : kredinda = verjeten, -a -o

ripeti = ponoviti : ripetinde = vredno, da se ponovi.

ge — : je predponka, ki pomeni skupnost obeh spolov samostalnika, ki znači dve ali več oseb ali živali iste vrste: ta predponka se dodaja samo samostalniku, ki znači moški spol v množini:

patroj = očetje : gepatroj = starši.

Fratoj kaj fratinoj estas gefratoj. Frato kaj fratino estas ankaŭ gefratoj.

Imena mesecev se pišejo po pravopisu dr. L. Zamenhova, ustvaritelja esperanta vedno z veliko začetnico in sicer:

Januaro, Februaro, Marto, Aprilo, Majo, Junio, Julio, Aŭgusto, Septembro, Oktobro, Novembro kaj Decembro.

Jaro havas dek du monatojn aŭ kvindek du semajnojn aŭ tricent sesdek kvin tagojn. Unu monato havas tridek aŭ tridek unu tagojn. Unu semajno havas kvar semajnojn. Unu semajno havas sep tagojn. Čiu tago havas dudek kvar horojn, unu horo havas sesdek minutojn.

Tago havas matenon, antaŭtagmezon, tagmezon, posttagmezon, vesperon, nokton kaj meznokton.

antaŭtagmezo = (predpoldne) dopoldne, tagmezo = poldne (opoldne), posttagmezo = popoldne, meznokto = polnoč, krepusko = mrak, krepuski = mračiti se, nebulo = megla.

Šport

Bratstvo : Kranj. Po dolgem prestedku se vrši v nedeljo, dne 8. oktobra v Kranju ena najbolj zanimivih in najbolj napetih tekem v prvenstvenem tekmovalstvu LNŽ. Srečata se na zelenem polju dva najhujša rivala gorenskega nogometa ter najresnejša kandidata za naslov prvaka v prvem razredu LNŽ.

V lanskoletnem obokratnem srečanju je S.K. Kranj podlegel in prepuštil točke nasprotniku. Letos pa se je moštvo postavilo na stališče da morata obe točki ostati doma, ter je o tem tudi prepričano, kljub temu da razpota letoš S. K. Bratstvo z dobrimi igračmi. Kakor rečeno borba bo huda in zanimiva, zato vsi prijatelji in kibici športa v nedeljo na igrišče, da bomo z dostojnim „drukanjem“ bodrili naše fante do sijajnejše zmage.

Fantje nogometaši, na Vas je ležeče, zaigrajte tako kot je treba pri prvenstvenem tekmovalstvu in zmaga je zagotovljena. Zadovoljni boste Vi, kar je pa glavno, da bo zadovoljna tudi publika.

MALI OGLASI

Za vsako besedo v malih oglaših se plača D. 0-50. Najmanjši znesek je 8 D.

Važno! Modroce, otomane, spalne divane i. t. d. izdeluje solidno in po nizki ceni BERNARD MAKŠ, tapetnik Na skali 5 (v hiši g. Šipica).

Obratovalnica v Kranju v Pučnikovi hiši v Bleiweisovi ulici se odda za din 200.—. Poizve se: Pučnik, Ljubljana, Frančiškanska 5.

Raznasalce kruha sprejemem. Naslov v upravi „Gorenjca“.

Dvosobno stanovanje s kopalnico in pritliklami takoj oddam. Čojzova c. 22.

Mlekarna „Pri novi šoli“ ima vedno v zalogi sveže planinsko čajno maslo po ceni kg. 28.—, 32.—, 36.— din. Kisla smetana lit din 16.—, sladka liter din 19.—. Istotam se kupi večja množina zdravih namiznih jabolk in hrušk.

NAZNANILO!

Cenj. občinstvu naznanjava, da sva prevzela
HOTEL „JELEN“
V KRANJU

Postregla bova z dobro kuhinjo in prvovrstnimi vini iz lastnih vinogradov • Sprejemajo se tudi abonenti • Kosilo din 6, 8 in 10 • Hrana in stanovanje mesečno din 550

Se priporočata Karel in Alojzija Pehar

Cevlarski stroj (Singer flachštepárico) malo rabljen in trocevni radio aparat prodam. Stara cesta 18.

Sprejemem mlado, pošteno dekle za pomoč v gospodinjstvu. Kranj, Blejska cesta 5.

Lepa parcela na Planini se proda takoj proti splošni. Naslov v upravi „Gorenjca“.

HIŠA V KRANJU
JENKOVA UL., PRIMERNA ZA IZVRŠEVANJE
TRGOVINE ali OBRTI, NAPRODAJ
Več se poizve v upravi „Gorenjca“.

VINO
pristno, po konkurenčni ceni, dobite pri
Centralni vinarni v Ljubljani
Kopanska ul. 11.

Kupim 1000
divjakov za vrtnice

Jenko Franc
trgovec z usnjem
Medvode

VSAKOVRSNO
POHIŠTVO
dobite najceneje
V ZALOGI POHIŠTVA
„LIPA“
KRANJ - Layerjeva ul.

V Gorenjski oblačilnici v Kranju,

dobite vseh vrst obleke, hubertuse, porvranke, modne hlače, pumparice, obleke za solarje, damske kostume, plašče vseh barv, dežne plašče itd. Se priporoča krojaštvo

Čenčič Štefan in Kozelj Franc

POZOR!

Kdor ima od kontrole zavrnjeno katerokoli tehniko ali uteži, naj od da meni v popravilo. Dobil bo nazaj v kratkem času popravljeno in žigosano.

Pesjak Stanko - Kranj
izdelovanje tehtnic

Grebenšek
KRANJ
Vidovdanska c. 6

Couch zofe, otomane, divane
in vse tapetniške izdelke izvršuje točno in solidno
V. TONEJC
tapetnik, Kranj

Izdelujem metniške stroje
Markič Franc
splošno ključavničarstvo
Stražišče pri Kranju

Popravlja stolpnih ur in vsa mehanična dela.

Ako imate kurja očesa in se vam dela trda koža, pridite v našo higienično urejeno pedikuro, kjer vam naš pediker odstrani vse te neprijetnosti brez bolečin in brez kemičnih sredstev za din 6.—. Ne mučite se s krpanjem nogavic, ker vam za malo denarja strokovnjsko popravimo moške, ženske in otroške nogavice. Samo pri Bata.

Vsakovrstna nalivna peresa. Velika zaloga zlatnine, ur, jedilnega pribora, kristala, optike.
B. RANGUS
ZLATAR IN SODNI CENILEC
KRANJ

Mimica Zagorska:

37

Marija Taborska

(Zgodovinska povest iz dobe turških časov.)

(Dalje.)

Potegnil je nekomu na tleh ležečemu izza pasu mošnjo in jo skril v svoja nedra. Nato je stopil k Lešnici in si je umil v vodi roke. Meni je postalo takoj jasno, da je nekoga ubil in oropal. Skočil sem za njim in ga zgrabil za srajčni rokav. „Morilec!“ sem mu zatulil v uho. On pa se je sunkoma okrenil, pahnul me je od sebe v stran in zbežal po Gobavcih.

Martin je poslušal izpoved. Smrtno bled je nenadoma izdaval iz grla.

„Lažnivec prekleti!“

„Laže, laže, coprnik laže!“ je zarjula množica, ki se ji je županov sin smilil. „Martin je nedolžen, coprnika pa sežite na grmadi! Kaznujte prokletega morilca! Valerij Kraig, ali boš res obsodil nedolžnega, ker ta vrag krivo prča!“

„Molčite! Pravica ima zavezane oči!“ je zavpil Kraig.

„Toda pa ni imela zavezanih oči, ko smo se begunjski kmetje pravdali z Lambergom zaradi lova! Če pravici prinesem denarjev, pa kar tako sodi, kakor ti je všeč! Srakota za Radovljico, ker ima takega vicedoma, gospo-skega petolizca.“

Martinu se je zdel ta glas znan, obrnil se je in pogledal: res, z očmi Mickinega moža Tita sta se ujela.

„Molčite!“ je zarjul sodnik. „Drugeče bom ukazal vse pregnati s trga!“

„Da boš lažje krivo sodil!“, so vpili kot en mož kmetje. Iz grajske veže so prišli birci s sulicami, tebi so se ljudje hali in so takoj utihnil.

„Priča Volbenk!“ je zopet začel sodnik. Prišez pri ži-

vem Bogu, da so vse tvoje besede, od prve do poslednje resnične!“

Martin je gledal v črnega starca in si je mislil: „Zdaj, ko bo prisegel, bo udarila vanj strela z jasnega neba, ali pa se bo vdrl v zemljo, morda se mu bo pa pri prič posušila roka.“ Toda Volbenk je glasno in jasno prisegel, pa se mu ni nič zgodilo. Martina je obšlo grenko spoznanje: „Hudič varuje svoje!“

„Po krivem je prisegel! Kaj mislite, ljudje, da ga že ne obesite na pranger!“ je spet vpil nekdo. Tit je bil.

„Na pranger s coprnikom! Na grmado z njim!“ so ponovili ljudje.

Sulice bircsev so se grozeče zablskale in množica je utihnila.

„Čuli ste prisego,“ je glasno razložil sodnik. „Mi moramo verjeti priči in smo tudi spoznali, da je Vilibaldov sin morilec. Pri mrtvecu so našli celo sekuro, katero je svobodnjak in župan Vilibald takoj spoznal za svojo last. Ta sekira je v noči izginila s tuala sredi dvorišča. Kdo drugi jo je vzel, kakor ta fant, tu? Pri hiši so sicer šetrijje hlapi in so vsi vasovali pod lipo z drugimi fanti. Morilec sicer taj, da bi šel ponoči zdoma, vendar pa ne more izpričati, da je bil doma. Tujec je bil zvečer v Vilibaldovi hiši, on je videl, da je dobro opravljen in je po tem sodil, da ima pri sebi dosti denarja, pa je šel v Gobavce, tam ga je pričakal in ubil.“

„Gospod sodnik,“ se je oglasil nekdo izmed sodnikov, „če je on nameraval tuja ubiti in oropati, zakaj ga je potem vrget iz hiše? Saj bi ga bil doma lažje ubil.“

„Potem bi vsi takoj vedeli, da je morilec v Vilibaldovi hiši in bi ga drugod sploh ne iskali. Tako bi pa na županovega sina nikoli ne padel sum, če bi ga Volbenk ne bil zalotil laš pri njegovem prekletem dejanju,“ je bistro odgovoril sodnik.

„Jaz nisem morilec!“ je zavpil Martin. „Ali vam ni dovolj, da ste me tako dolgo mučili? Ali me hočete še obsoditi in sebi mojo kri nakopati na glavo?“

„Teško je tu presoditi,“ so mrmrali sodniki.

„Z božjo sodbo poskusimo,“ je svetoval eden izmed njih. „Z božjo sodbo, z božjo sodbo, saj res,“ so klicali sodniki.

Ječar Lovrenc je prinesel lonce vrelega krova in ga je postavil na mizo pred sodnike.

„Vtakni desnico vanj,“ je ukazal Valerij Kraig.

Martin je vtaknil roko v vrelo vodo in je tisti hip veroval, da se bo zgodil čudež, da bo Bog jasno, pred vsem ljudstvom izkazal njegovo nedolžnost. Potegnil je roko iz vrelega krova: čudež se ni izkazal, roka je bila vsa oparjena, kar mehurji so stekali po njej. Ljudje so presenečeno zavpili.

„Glejte, Bog je pred vami vsemi pokazal, da je on v resnici morilec in mi ga moramo obsoditi,“ je zmago-slavno rekel vicedom.

„Moj sin je kljub temu nedolžen!“ je jeknil pred sodniki Vilibald in glava mu je klonila globoko na prsa.

Mestni vicedom ga je ostro pokaral:

„Župan Vilibald, ti si to uro samo sodnik, ne oče! Ne sin, ampak morilec stoji pred teboj!“

„Moj Bog, prizanesi!“ je v odgovor jeknil Vilibald.

Mestni vicedom je rekel sodnikom:

„V imenu božjem vas pozivam, da sodite po pravici, brez ozira na levo ali desno. Na zakrknjenem morilecu smo poskusili celo božjo sodbo, toda morda je Bogu odveč, da smo od njega terjali odgovor v tako grdi zadevi. Pravkar mi je ljudstvo očitalo, da jaz nisem pravice, sodnik. Zato pozivam vas, spoštovani sodni zbor, da vi izrečete kaznen nad zločincem, kateremu smo zlodejstvo jasno dokazali. Kdor izmed vas ima v mislih kazni, ki se mu zdi najbolj prava, naj jo kar pove vsemu sodnemu zboru in vsemu ljudstvu.“

Vstal je pisar, ki so ga poslali z blejskega gradu in rekel:

„V grajsko ječo ga zaprimo do smrti.“